

Perspectief / Willem de Zwijgerkerk

Maart 2019

Inhoud

1. De 40-dagentijd
2. Activiteitenagenda maart
3. Diensten in de Willem de Zwijgerkerk
4. Henny van den Berg overleden
5. Wereldgebedsdag
6. Demonstratie: 'Stop de verkoop!'
7. Toekomst van de Willem de Zwijgerkerk (2)
8. Kennismaking burgemeester van Amsterdam
9. Digitaal grootletterliedboek voor tablet of e-reader
10. Art Stations of the Cross – Troubled Waters
11. Eettafel
12. Uitnodiging Moskee de Vrede
13. Joden op de gedenksteen in de kerk

1. De 40-dagentijd

Nadat we de afgelopen weken in de vieringen steeds een nieuw hoofdstuk uit het boek Esther hebben overdacht, beginnen we in maart aan de veertigdagentijd. 40 dagen zijn we onderweg naar het feest van Pasen, tot we de opstanding van onze Heer mogen vieren. Het worden 40 dagen van bezinning, waarin we stil staan bij ons leven, bij ons verlangen en bij ons geloof.

Wat mag Pasen in ons leven oproepen? Kunnen wij de opstanding meebelevén, op een wijze die voor ons ook persoonlijk betekenis krijgt? We worden uitgenodigd om ons voor te bereiden op een Paasfeest dat ons raakt. Kunnen we in geloof vertrouwen dat wij ook zelf mogen loskomen en opstaan uit alles dat ons het ware leven ontnéemt?

ds. Roel Knijff

2. Activiteitenagenda maart

Alle activiteiten vinden plaats in de Willem de Zwijgerkerk, tenzij anders aangegeven.

vrijdag 1 maart	15.00 uur 16.00 uur	Wereldgebedsdag - liturgie christenvrouwen uit Slovenië Demonstratie tegen verkoop sociale huurwoningen Start: kantoor bewonerscommissie Olympiaweg 36 hs (zie 6)
zaterdag 2 maart	10.30 uur	Interview burgemeester Halsema, Thomaskerk (zie 8)
maandag 4 maart	11.00 - 13.00 uur 13.00 uur	Maandagmorgensoos Bridgen
woensdag 6 maart	10.00 - 12.00 uur 19.30 uur	Open Inloop As-woensdag: Eucharistieviering in Oud-Katholieke Kerk
donderdag 7 maart	10.30 - 11.30 uur 17.45 uur	Kleine Bijbelkring Eettafel (zie 11)

maandag 11 maart	13.00 uur	Bridgen
woensdag 13 maart	10.00 - 12.00 uur	Open Inloop
donderdag 14 maart	10.30 - 11.30 uur	Kleine Bijbelkring
maandag 18 maart	11.00 - 13.00 uur	Maandagmorgensoos
	13.00 uur	Bridgen
woensdag 20 maart	10.00 - 12.00 uur	Open Inloop
donderdag 21 maart	10.30 - 11.30 uur	Kleine Bijbelkring
	17.45 uur	Eettafel (zie 11)
maandag 25 maart	13.00 uur	Bridgen
woensdag 27 maart	10.00 - 12.00 uur	Open Inloop
donderdag 28 maart	10.30 - 11.30 uur	Kleine Bijbelkring
	10.00 - 12.00 uur	Literatuurkring (020-6161857)
	19.15 - 21.30	Uitnodiging Moskee de Vrede (zie 12)

3. Diensten in de Willem de Zwijgerkerk

Maart

- 03 ds. Cor Ofman
- 10 ds. Petra Barnard. 1^e zondag in de 40 dagentijd
- 17 ds. Roel Knijff. 2^e zondag in de 40 dagentijd, dienst van Schrift en Tafel.
Bij aanvang van deze dienst kunt u een bijdrage voor de voedselbank inleveren. ds.
- 24 Carel van der Meij. 3e zondag in de 40 dagentijd.
Na de dienst: Schrijfactie Amnesty International
- 31 drs. Hanna van Dorssen. 4e zondag in de 40 dagentijd.

April

- 07 ds. Roel Knijff, 5e zondag in de 40 dagentijd.
- 14 ds. André Fox, Palmzondag
- 18 ds. André Fox, Witte donderdag, dienst van Schrift en Tafel.
Aanvang 20.00 uur
- 19 Goede Vrijdag, Kreuzweg. Zanggroep o.l.v. Jan Marten de Vries. *Aanvang 15.30 uur*
Avonddienst met drs. Hanna van Dorssen. *Aanvang 20.00 uur*
- 20 Paaswake, dienst in de Oud-Katholieke Kerk, Ruysdaelstraat 39. *Aanvang 21.00 uur*
- 21 ds. Roel Knijff, Pasen, dienst van Schrift en Tafel.
Bij aanvang van deze dienst kunt u een bijdrage voor de voedselbank inleveren.
- 28 ds. Klaas Holwerda

4. Henny van den Berg overleden

Van de familie van Henny van den Berg kregen we het bericht dat Henny in november vorig jaar is overleden. Ze woonde al een hele tijd weer in haar geboorteplaats, Ermelo. Haar broer meldde ons het volgende:

Hendrika (Henny) Willemina Alida van den Berg is overleden op 22 november 2018. Zij was geboren in Ermelo op 4 november 1938, dus zij was net 80 jaar. Ze leed aan Alzheimer en was al een jaar of 5 geleden opgenomen in een verzorgingstehuis.

In onze gemeente was Henny lange tijd en bekende en actieve persoonlijkheid. In de tachtiger en negentiger jaren van de vorige eeuw was ze diaken en leidde ze op een heel betrokken en consciëntieuze manier de eettafel. Heel veel mensen kennen haar daar nog van. Ze woonde bij het Surinameplein en werkte bij een apotheek. Over wat ze daar meemaakte, kon ze heel smakelijk vertellen.

Het bericht van haar overlijden was ons ontgaan, tot we van haar familie te horen kregen dat ze in haar testament ook de diaconie van onze gemeente had bedacht. Dat was een grote verrassing en we hebben haar familie laten weten hoezeer we dat op prijs hebben gesteld.

Dat de gedachtenis aan haar ons tot een zegen zal zijn.

Frans Schouwenaar

5. Wereldgebedsdag

Ieder jaar komt hij terug, een vaste dag, de eerste vrijdag in maart. Dan wordt er over de hele wereld gebeden, zoals christenvrouwen uit een afgesproken land dat hebben voorgesteld. Dit jaar komt de liturgie uit Slovenië, met als titel: "Welkom, God nodigt je uit." We doen, van oudsher al, van harte mee in dit gebed, ook hier in Amsterdam. Die dag organiseren we ons gebed op een aantal plaatsen door de stad heen en op verschillende tijden. Op die manier delen we die ene dag in die wereldwijde keten van gebed en verbreken die niet.

Waar en wanneer: de Willem de Zwijgerkerk, Olympiaweg 14, om 15.00 uur

Voor de overige plaatsen kunt u terecht op de website van de Wereldgebedsdag. Als u thuis de liturgie wilt meebidden kunt u een boekje opvragen bij mw. I. Tol, Wannepad 17, tel. 0630417984.

6. Demonstratie 'Stop de Verkoop!'

Aanleiding

Er is een goede aanleiding voor actie. Woningcorporatie Ymere gaat stug door met het te koop aanbieden van woningen van het Olympia Complex. Ondanks in het verleden gedane toezeggingen niet meer dan 49 % van die woningen te zullen verkopen. Inmiddels zijn ze daar ver overheen.

Begin februari is weer een appartement op één hoog te koop gezet, prima geschikt voor een oudere (van hoog naar laag). Meer dan drie ton voor 45 m² moet het gaan opbrengen. Bewonerscommissie Olympia is de wanhoop nabij. Al jaren protesteert zij heftig. Het moment is aangebroken om Ymere aan te spreken.

Daarom actie!

Op vrijdag 1 maart verzamelen vanaf **15.30 uur voor Olympiaweg 36hs**, het kantoortje van de bewonerscommissie. De actie is groots opgezet. Met spandoeken, protestborden, affiches, strijdlieparen. Gepoogd wordt een fanfare te regelen. Veel tamtam dus. Er komen politici (gemeenteraadsleden Eric Flentge van de SP en Dorrit de Jong van GroenLinks in ieder geval). Pers (Parool, Echo, AT5, Telegraaf), leden van de stadsdeelcommissie en de top van Ymere zijn uitgenodigd.

Optocht

Om 16.00 uur gaat de stoet naar een door Ymere te koop gezette etage, die op ludieke wijze uit de verkoop genomen zal worden en te huur aangeboden. Gelardeerd met toespraken en liederen.

Komt Allen

7. Toekomst Willem de Zwijgerkerk (2)

De afgelopen tijd is de klankbordgroep die mij als interim-predikant begeleidt, drie keer samengekomen. Ze dachten mee over de verschillende mogelijkheden die in beeld kwamen over de toekomst van onze kerk. Wat mij betreft was het heel bijzonder mee te maken hoeveel ideeën voorbijkwamen, die voorzien in een hernieuwde voortgang van de gemeente.

Deze maand gaan we deze ideeën bespreken met de kerkenraad. Voor de leden die geen deel uitmaken van de klankbordgroep is dat de eerste keer dat zij daarover kunnen meespreken. Uit deze ontmoeting moet duidelijk worden wat

we willen voorleggen aan de gemeente. Daarbij hoort natuurlijk een onderbouwing, zodat bij de bespreking ook duidelijk is wat haalbaar is.

ds. Roel Knijff

8. Kennismaking burgemeester van Amsterdam

Op zaterdag 2 maart zal onze nieuwe burgemeester, Femke Halsema, publiekelijk geïnterviewd worden door Wilken Veen, predikant van het Leerhuis Amsterdam (PKA). Aansluitend is er voor de aanwezigen gelegenheid om vragen te stellen en zo kennis te maken met de burgemeester en haar kennis te laten maken met de mensen van de kerk.

Wanneer: Zaterdag 2 maart 10.30 uur.

Locatie: Thomas-theater, Prinses Irenestraat 36 Amsterdam

9. Digitaal grootletterliedboek voor tablet of e-reader

Vanuit de gemeente is de vraag gesteld of er weer een grootletterliturgie gemaakt kan worden. Omdat de capaciteit ontbreekt om zo'n liturgie elke week samen te stellen, is naar een alternatief gezocht. Dit is voor een deel gevonden in de vorm van digitaal boek, dat op tablet of e-reader gelezen kan worden. Op die manier kan vrij snel een lied opgezocht worden. Helaas wordt het grootletterliedboek geleverd *zonder* notenschrift. Wie het tóch wil proberen, kan contact opnemen met ondergetekende.

Corrie de Gier-de Vries

06 249 29 001

10. Art Stations of the Cross – Troubled Waters

Zeven Nederlandse en zeven internationale kunstenaars verbeelden het lijden van Jezus en van mensen in onze tijd. Langs de kunstwerken loopt een pelgrimsroute, een kruiswegstatie, van Aswoensdag (6 maart) tot Pasen (22 april). Deze internationale **Art Stations of the Cross** vindt - na edities in Londen, Washington DC en New York – plaats in het hart van Amsterdam.

De oude spirituele traditie van het lopen van de kruisweg ontstond in de vierde eeuw in Jeruzalem, kwam in de middeleeuwen naar het westen, en krijgt nu een nieuwe vorm waarbij religieuze en seculiere locaties hun deuren openen voor hedendaagse beelden, schilderijen, foto's, installaties, soundscapes, en augmented reality, locaties zoals de Nicolaaskerk, Sant'Egidio, de Allemanskapel, de Singelkerk, Paradiso, Museum Ons'Lieve Heer op Solder en het oudste gebouw van de stad, de Oude Kerk. Naast de route is er een uitgebreide randprogrammering.

Art Stations of the Cross heeft in Amsterdam als thema *Troubled Waters*. Amsterdam is via het water verbonden met de wijde wereld. Water is zowel de

plaats van wonderen als traumatische ervaringen. De kunstwerken zorgen voor een uiterst actuele invulling van een eeuwenoud thema.

De kruiswegstaties roepen vragen op, over lijden, passie, compassie en gerechtigheid. Onder de deelnemende kunstenaars zijn Hansa Versteeg, G. Roland Biermann, Güler Ates, Erica Grimm, Arent Weevers en Giorgio Andreotta Calò.

De route is gratis toegankelijk. Info in Nederlands en Engels.

Meer informatie: www.artstations.org

11. Eettafel

De Eettafel is op donderdag 7 en 21 maart. De maaltijd begint om 17.45 uur en kost 6 euro, inclusief een glaasje wijn. De 2e donderdag van de maand, de 21e, eten we vegetarisch. Aanmelden bij Martin de Koning: 020 – 6715328

12. Uitnodiging Moskee de Vrede

Bijeenkomst met verhalen en dialoog in het teken van vijftig jaar Marokkaanse migratie: van gastarbeiders naar buurtgenoten. Op 14 mei 1969 ondertekenden Nederland en Marokko een verdrag voor het werven van arbeiders. Om dit te markeren organiseert Moskee de Vrede deze bijeenkomst. Vier mensen met een Marokkaanse achtergrond vertellen hun verhaal. Daarna gaan we in gesprek over wat het betekent om buurtgenoten te zijn. Met Marokkaanse hapjes.

De bijeenkomst wordt georganiseerd door Masged Salam (Moskee de Vrede), en Dialoog in Actie.

Voorlopig programma:

Inloop: 19.15 uur

Begin 19.30 uur

Welkom: Ali Elkanfoudi (voorzitter bestuur Moskee de Vrede)

Vier verhalen

20.15 uur: Begin dialooggesprek: wat betekent het om buurtgenoten te zijn?
20.45 uur: Pauze en mogelijkheid om te bidden
21.00-21.30 uur: Vervolg dialooggesprek
21.30 uur: Rondleiding moskee

Wanneer: Donderdagavond 28 maart

Waar: Moskee de Vrede (Masged Salam) Legmeerstraat 79 (1e verdieping).

Openbaar vervoer: tram 2 halte Hoofddorpplein, de moskee is om de hoek.

Informatie: Ali Elkanfoudi (Moskee de Vrede) en Joke Jongejan.

Contact: j.jongejan@dialooginactie.nl of 06 - 137 85 908

12. Joden op de gedenksteen in de kerk

Op de foto: Gedenksteen in het voorportaal van de Willem de Zwijgerkerk voor gevallen van de Gereformeerde Kerk van Amsterdam-Zuid tijdens de WO II.

In een vorig nummer van Perspectief heb ik geschreven over de deze gedenksteen. Op de gedenksteen staan 24 namen. Over een heb ik een leuke reactie gekregen. Opvallend is dat er ook drie Joden op vermeld staan. Een ervan was lidmaat van de Geref. Kerk geworden, al voor de oorlog. De beide anderen zijn de vrouwen **K. Blumenthal** en **R. Wiener-Bendien**.

Käthe Blumenthal, dochter van Arthur Gerson Blumenthal en Henriette Luise Rothschild, is in 1909 geboren in Berlijn. Käthe vestigt zich in Amsterdam in 1935 in de Krammerstraat 27, komend vanuit Milaan. Bij haar vertrek naar Duitsland

in 1943 woont ze bij haar moeder in de Haarlemmermeerstraat 112 II. Zij wordt in Auschwitz vermoord op 27 augustus 1943.

Rachel Bendien, dochter van Abraham Bendien en Sara Poppelhouwer, is geboren in Amsterdam in 1881. Zij woont samen met haar man Louis Wiener op diverse adressen in Amsterdam-Zuid en heeft een hoedenwinkel. Ze hebben geen kinderen. In 1941 verhuist haar man Louis naar het Joods-psychiatrisch gesticht Apeldoornsche Bosch, vanwaar hij in januari 1943 naar Auschwitz wordt gedeporteerd en vermoord. Rachel blijft aanvankelijk nog in Amsterdam wonen, maar in juli 1943 vertrekt zij naar Duitsland en wordt in Sobibor vermoord.

Onderzoek in het documentatiecentrum van de Gereformeerde Kerk van Amsterdam-Zuid bij de Vrije Universiteit en bij het NIOD leverde helaas geen aanwijzingen op waarom deze beide Jodinnen op deze Gereformeerde gedenksteen staan. Ze woonden wel beiden binnen de grenzen van de Gereformeerde Kerk van Amsterdam-Zuid.

Mijn vraag is: **Waarom staan deze twee Jodinnen op de Gereformeerde gedenksteen?** Wie kan me helpen dit op te lossen?

Jan Gaasterland,
jcgaasterland@hotmail.com, 020-67.177.16

Redactie Perspectief

Gerrit Visser
Janneke Donkerlo

Contact: redactie@willemdeszijgerkerk.nl